

DẠNG 2: Tìm tọa độ điểm, tọa độ vector trên mặt phẳng Oxy .

1. Phương pháp.

- Để tìm tọa độ của vector $\vec{a}$ ta làm như sau

Dựng vector $\vec{OM} = \vec{a}$. Gọi H, K lần lượt là hình chiếu vuông góc của M lên Ox, Oy . Khi đó $\vec{a} = a_1\vec{i} + a_2\vec{j}$ với $a_1 = \overline{OH}, a_2 = \overline{OK}$

- Để tìm tọa độ điểm A ta đi tìm tọa độ vector $\vec{OA}$
- Nếu biết tọa độ hai điểm $A(x_A; y_A), B(x_B; y_B)$ suy ra tọa độ $\vec{AB}$ được xác định theo công

thức $\vec{AB} = x_B - x_A; y_B - y_A$

Chú ý: $\overline{OH} = OH$ nếu H nằm trên tia Ox (hoặc Oy) và $\overline{OH} = -OH$ nếu H nằm trên tia đối tia Ox (hoặc Oy)

2. Các ví dụ:

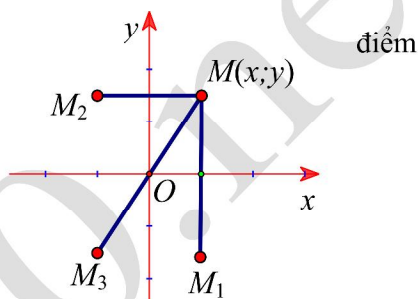
Ví dụ 1: Trong mặt phẳng tọa độ Oxy . Cho $M(x; y)$.

Tìm tọa độ của các điểm

- M_1 đối xứng với M qua trục hoành
- M_2 đối xứng với M qua trục tung
- M_3 đối xứng với M qua gốc tọa độ

Lời giải (hình 1.32)

- M_1 đối xứng với M qua trục hoành suy ra
- M_2 đối xứng với M qua trục tung suy ra
- M_3 đối xứng với M qua gốc tọa độ suy ra $M_3(-x; -y)$

Hình 1.32

$M_1(x; -y)$

$M_2(-x; y)$

Ví dụ 2: Trong hệ trục tọa độ $(O; \vec{i}; \vec{j})$, cho hình vuông $ABCD$ tâm I và có $A(1; 3)$. Biết điểm B thuộc trục Ox và $\vec{BC}$ cùng hướng với $\vec{i}$. Tìm tọa độ các vector $\vec{AB}, \vec{BC}$ và $\vec{AC}$

Lời giải (hình 1.33)

Từ giả thiết ta xác định được hình vuông trên tọa độ (hình bên)

Vì điểm $A(1; 3)$ suy ra $AB = 3, OB = 1$

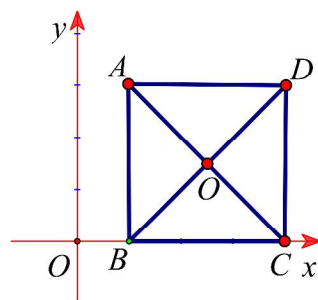
Do đó $B(1; 0), C(4; 0), D(4; 3)$

Vậy $\vec{AB} = 0; -3, \vec{BC} = 3; 0$ và $\vec{AC} = 3; -3$

Ví dụ 3: Trong mặt phẳng tọa độ Oxy . Cho hình thoi $ABCD$

cạnh a và $\angle BAD = 60^\circ$. Biết A trùng với gốc tọa độ O, C thuộc trục Ox và $x_B \geq 0, y_B \geq 0$.

Tìm tọa độ các đỉnh của hình thoi $ABCD$

Hình 1.33

mặt phẳng

thoi $ABCD$

Lời giải (hình 1.34)

Từ giả thiết ta xác định được hình thoi trên mặt phẳng Oxy

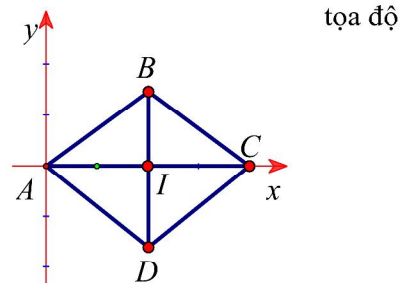
Gọi I là tâm hình thoi ta có

$$BI = AB \sin BAI = a \sin 30^\circ = \frac{a}{2}$$

$$AI = \sqrt{AB^2 - BI^2} = \sqrt{a^2 - \frac{a^2}{4}} = \frac{a\sqrt{3}}{2}$$

Suy ra

$$A(0;0), B\left(\frac{a\sqrt{3}}{2}; \frac{a}{2}\right), C(a\sqrt{3};0), D\left(\frac{a\sqrt{3}}{2}; -\frac{a}{2}\right)$$

Hình 1.34

3. Bài tập luyện tập.

Bài 1.83: Trong hệ trục tọa độ $(O; \vec{i}; \vec{j})$, Cho tam giác đều ABC cạnh a , biết O là trung điểm BC , $\vec{i}$ cùng hướng với $\overrightarrow{OC}$, $\vec{j}$ cùng hướng $\overrightarrow{OA}$.

- Tính tọa độ của các đỉnh của tam giác ABC
- Tìm tọa độ trung điểm E của AC
- Tìm tọa độ tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC

Bài 1.84: Trong hệ trục tọa độ $(O; \vec{i}; \vec{j})$, Cho hình thoi $ABCD$ tâm O có

$AC = 8, BD = 6$. Biết $\overrightarrow{OC}$ và $\vec{i}$ cùng hướng, $\overrightarrow{OB}$ và $\vec{j}$ cùng hướng.

- Tính tọa độ các đỉnh của hình thoi
- Tìm tọa độ trung điểm I của BC và trọng tâm tam giác ABC

Bài 1.85: Cho hình bình hành $ABCD$ có $AD = 4$ và chiều cao ứng với cạnh $AD = 3$,

$\angle BAD = 60^\circ$. Chọn hệ trục tọa độ $A; \vec{i}; \vec{j}$ sao cho $\vec{i}$ và $\overrightarrow{AD}$ cùng hướng, $y_B > 0$. Tìm tọa

độ các vecto $\overrightarrow{AB}, \overrightarrow{BC}, \overrightarrow{CD}$ và $\overrightarrow{AC}$

Bài 1.86: Cho lục giác đều $ABCDEF$. Chọn hệ trục tọa độ $(O; \vec{i}; \vec{j})$, trong đó O là tâm lục giác đều, $\vec{i}$ cùng hướng với $\overrightarrow{OD}$, $\vec{j}$ cùng hướng $\overrightarrow{EC}$. Tính tọa độ các đỉnh lục giác đều, biết cạnh của lục giác là 6 .